

jeg tror ogsaa, at denne Fordring er fyldestgjort.

Woffen: Det kan selvfølgelig ikke falde mig ind at ville forsøge paa at føie Noget til den grundige Underfølgelse, som dette Lovforslag har faaet fra et juridisk Standpunkt. De Bemærkninger, som jeg vil gjøre, have derfor ogsaa kun Hensyn til de Punkter, hvori dette Lovforslag berører; om jeg saa maa sige, det Almenmenneskelige og da de Affnit, som berøre Panteforholdene og Sikkerheden derfor. Efter den nugældende Lovgivning kan som bekendt Pantfætning gaa meget vidt. En Mand kan pantsætte sin faste Eiendom, han kan dernæst pantsætte sit Løsøre, og han kan endvidere pantsætte Alt, hvad han eier og eiende vorder, og endelig kan han pantsætte sin Person, thi saaledes opfatter jeg Anvendelsen af Gjældsfrængslet, nemlig som den yderste Grad af Pantfættelse.

Det foreliggende Lovforslag gaar nu ud paa for en Del at affkaffe Udgangen til saadan Pantfættelse, men det forekommer mig, at det drager en Grændse i denne Henseende, som ikke er dragen af Hensyn, tagne til de Egenstaber, som de Ting maa have, der kunne blive Gjenstand for Pantfættelse, men at Rettefærdigheden derfor har været Hensyn til mulige Misbrug og dernæst til en Retslettelse, en Lettelse i Administrationen. Jeg tror nu, at det vil være muligt at drage denne Grændse for, hvad der bør være Gjenstand for Pantfættelse, paa en noget anden Maade, paa et noget andet Sted. Allerførst tror jeg dog, at Alle ville være enige om, at den yderste Anvendelse af Pantfættelse, som jeg betegnede Gjældsfrængsel at være, maa affkaffes. Det er en Fordring, som stilles af den simple, rene Humanitet, og det forundrer mig, at der overhoved kan siges Noget til Forsvar eller Undskyldning for Gjældsfrængsels Anvendelse. Jeg vil minde det høie Thing om en Skrivelse, som vi i forrige Samling have faaet fra en Mand, der har været Gjenstand for en saadan Forsølgelse, og jeg tror allerede, at et saadant Exempel er tilstrækkeligt til at slaa denne Slags Pantfættelse ihjel. Man kan ganske vist sige, at det er en gammel Sætning, at

Misbrug ikke hæver Brugen, men denne Sætning kan ogsaa kun anvendes til en vis Grad, nemlig naar Misbruget kan drives til, hvad jeg kan kalde Umenneskelighed; da tror jeg, at selve Brugen og Retten til Brugen dermed er dødsdømt. Men deraf følger ogsaa, at jeg paa ingen Maade kan give ærede Medlemmer og heller ikke den høitærede Minister Ret, naar de ville knytte Affkaffelsen af Gjældsfrængsel til nogenformelt Betingelse, altsaa navnlig her til Affkaffelse af Pant i Løsøre. Derfor vi fra Oldtidens Lovgivning havde Lovninger tilbage med Hensyn til Debitorernes Behandling, f. Ex. som den, at man kunde gjøre sin Debitor til Slave eller lemlæste ham eller sligt, da er jeg overbevist om, at Ingen vilde staa op og sige, at dette kan først affkaffes, naar vi tilveiebringe en Erstatning derfor ved Sikkerhed paa anden Maade, men at Alle ville være enige om at sige, at dette skal ubetinget affkaffes, og jeg betragter Anvendelse af Gjældsfrængsel paa samme Maade. Med Hensyn derimod til Pantfættelse af Alt, hvad der er udenfor Personen, da forekommer det mig, at Lovforslaget, som det allerede er berørt af flere Medlemmer, gaar saa vidt, at det maa betragtes som et Indgreb i en Mand's Brugsret over hans Eiendom. Dog tror jeg, at der kan drages en Grændse paa et Sted, hvor det vil kunne gjøres med, i alt Fald forekommer det mig, nogen Ret. Det er denne Grændse, som jeg vilde betegne derved, at man kun skulde have Lov til at pantsætte, hvad der bestemt kan paavises som enkelte Gjenstande, altsaa for at bruge et Udtryk, der netop i denne Forbindelse er bleven brugt paa andet Sted, Gjenstande, der kunne individualiseres. Heraf følger for det Første, at jeg maa være fuldkommen enig i Lovforslagets § 151, der affkaffer Pant i, hvad en Mand eier og eiendes vorder. Det er nemlig et Begreb, som ikke kan paapeges, hvorom det ikke kan siges, hvad det er, det er et Begreb, som jo desuden drager helt ind i Fremtiden, og som gjør en Mand afhængig af sin Kreditor i en saadan Grad, at jeg ikke skjønner rettere, end at det sker paa den personlige Friheds Beføstning. Det tror jeg ogsaa, at Alle ville være enige om, at Affkaffelsen af denne Ret til Pant-